

"Pokrok Západu" PUBLISHED WEEKLY.

Entered at the Post Office at Omaha, Nebr., as second class mail matter.

Published by Pokrok Publishing Co., 1417-1419 So. 13th St., Omaha, Neb.

Subscription by mail - \$1.50 per year.

Vydává: DA VATELSKÁ SPOL. POKROKU, OMAHA, NEB.

Vše. Bureš - L. C. Bureš, majitelé.

Předplatné \$1.50 na rok Do Čech \$2.50 na rok

Adresujte jednoduše: POKROK ZÁPADU, OMAHA, NEB.

Omaha, Neb., 12. ledna 1916.

SLÁVEK NÁVŠTĚVOU U TONDY.

Tralala, tralala! Tondo to byla mela, tralala, tralala, tralaramu to byl šur veliký büm.

"Co pak, Slávku, že tak dobře víš, jako já, že Stacy a její bratr Fred jsou dítka Edwarda a Marie Texel, nyní žijících v Sev. Dakotě, blízko městečka Ross, kde se jim dobře vede a my jim přeje mo- hojně zdraví a ta matka příroda by je obdarila hojně vším v tom to životě potřebným, neb oni si toho zaslouží, Eduard Texel byl vždy a jest i nyní neumavný pracovníkem na národním poli."

Hale, Tondo, to jeme si fuje pohovořili, co, a já zase teď hady domu - tralala, tralala, by se se mnou moje paní nevdala!

"Nu, posekej ještě minutu, příteli Slávku, a pověz mně, kde's tak nastyl?"

"Nu nerad to povídám, ale Tondo, to bude přece říknu. Nu, to bylo asi takto: Onehdá měli jsme kachnu k obědu a jak sám víš kachna ta chce plovat a aby mohla plovat, musel jsem ji k tomu pomoci, proto začal jsem si do nej bližšího hostince a nás a pil jsem zase pil a potom opel pil az do večera a vskutku byla již tma, když mně řekl v sádoně, abych už šel domů a to myslím, že už jsem asi neměl "kheš" a proto mně slavně řekl, bych šel domů a možná teď dost, že mně vyndali boty a já bydl v nich. Nu, at již to bylo jak bylo, to vim dobře, že jsem znamení "filoval" a snad do konce se s někým "fajtoval" a ten mě kapitálně škrtil, jenom že nevím bylo-li to na cestě k domovu aneb snad dokonce doma, ale doma to nemohlo být, neb moje paní jest tak hodnou a uznalou, že by ne- vůbece ani neskrtila - ale, že jsem byl opravdu škrcený, to se můžeš sám ještě přesvědčit."

"Nu, "marky" na krku máš, ale od čeho jsou, to nemohu říci; možná by být třeba od obušku taky, nebo od něčeho podobného, víš dobře, že, nežli člověk jde pít, má dostat peněziny výplatu, nu a když přijde a se opije, až mu musí salou- řití domlouvat, by šel domů, pak mu zase dostat výplatu a jakou to výplatu - ponechám k rozhodnutí jen Tobě, abych si Te, milý Slávku, nerozhněval, co?"

"Tak Toniku, teď jsi se přesvědčil, že jsem byl skutečně škrcený, ale kde se mně to stalo, to skutečně nevím, ale pravdou jest od čeho tek ehraptím. - Nu, o- no to zas přejde, jenom že musno nějakou tu "horkou" vypít, ale spou- k vůli lidem. Nu a teď, mi- lý Tondo, to víš z "gruntu" a proto s tím mně, nic žádnému ne- říkej, rozumíš? Lidé by mysle- li, že jsem slaboch, a já zatím "filuju very strong", obzvláště když se toho "trunku" napiju."

Nu tak, aby se zase moje paní nevdala, musím jíti trochu té vo- dy a ublí nanositi, k večeru všecko připravit a pak též s toho něco snísti. Tak prozatím - "good by", Tondo, Toniku!"

"Good by, Slávku. Pozdraví doma a přijď opět brzo, neboť do- bre víš, že si s Tebou rád pohovo- řím. - Ant. Proškovec.

chyby, že si vzal k tomu dosti ča- su nežli slečna Stacy v novinách oznámil."

"Slávku, milý hochu, ty dobře víš, jako já, že Stacy a její bratr Fred jsou dítka Edwarda a Marie Texel, nyní žijících v Sev. Da- kotě, blízko městečka Ross, kde se jim dobře vede a my jim přeje mo- hojně zdraví a ta matka příroda by je obdarila hojně vším v tom to životě potřebným, neb oni si toho zaslouží, Eduard Texel byl vždy a jest i nyní neumavný pracovníkem na národním poli."

Hale, Tondo, to jeme si fuje pohovořili, co, a já zase teď hady domu - tralala, tralala, by se se mnou moje paní nevdala!

"Nu, posekej ještě minutu, příteli Slávku, a pověz mně, kde's tak nastyl?"

"Nu nerad to povídám, ale Tondo, to bude přece říknu. Nu, to bylo asi takto: Onehdá měli jsme kachnu k obědu a jak sám víš kachna ta chce plovat a aby mohla plovat, musel jsem ji k tomu pomoci, proto začal jsem si do nej bližšího hostince a nás a pil jsem zase pil a potom opel pil az do večera a vskutku byla již tma, když mně řekl v sádoně, abych už šel domů a to myslím, že už jsem asi neměl "kheš" a proto mně slavně řekl, bych šel domů a možná teď dost, že mně vyndali boty a já bydl v nich. Nu, at již to bylo jak bylo, to vim dobře, že jsem znamení "filoval" a snad do konce se s někým "fajtoval" a ten mě kapitálně škrtil, jenom že nevím bylo-li to na cestě k domovu aneb snad dokonce doma, ale doma to nemohlo být, neb moje paní jest tak hodnou a uznalou, že by ne- vůbece ani neskrtila - ale, že jsem byl opravdu škrcený, to se můžeš sám ještě přesvědčit."

"Nu, "marky" na krku máš, ale od čeho jsou, to nemohu říci; možná by být třeba od obušku taky, nebo od něčeho podobného, víš dobře, že, nežli člověk jde pít, má dostat peněziny výplatu, nu a když přijde a se opije, až mu musí salou- řití domlouvat, by šel domů, pak mu zase dostat výplatu a jakou to výplatu - ponechám k rozhodnutí jen Tobě, abych si Te, milý Slávku, nerozhněval, co?"

"Tak Toniku, teď jsi se přesvědčil, že jsem byl skutečně škrcený, ale kde se mně to stalo, to skutečně nevím, ale pravdou jest od čeho tek ehraptím. - Nu, o- no to zas přejde, jenom že musno nějakou tu "horkou" vypít, ale spou- k vůli lidem. Nu a teď, mi- lý Tondo, to víš z "gruntu" a proto s tím mně, nic žádnému ne- říkej, rozumíš? Lidé by mysle- li, že jsem slaboch, a já zatím "filuju very strong", obzvláště když se toho "trunku" napiju."

Nu tak, aby se zase moje paní nevdala, musím jíti trochu té vo- dy a ublí nanositi, k večeru všecko připravit a pak též s toho něco snísti. Tak prozatím - "good by", Tondo, Toniku!"

"Good by, Slávku. Pozdraví doma a přijď opět brzo, neboť do- bre víš, že si s Tebou rád pohovo- řím. - Ant. Proškovec.

KDYŽ SE DÁ MAHÁRÁDŽA PORTRÉTOVAT.

"Mayo College," v Ajneru je universita, na níž čerpá své vzdělání většina indických panovníků, takže je zcela pochopitelno přání univerzity, míti galerii portrétů všech maharádžů. Oprávněnost tohoto přání také anglická vláda uznala a tak se stalo, že akademický malíř Simon Harmon Vedder dostal od anglické vlády návrh, aby se odebral do Indie a portrétoval tam maharádže.

Nyní svou práci skončil a stěny auly "Mayo College" zdobí čtrnáct portrétů indických knížat. - Malíř Vedder pak je bolatší o vzpomínky, které mu může obyčejný smrtník závidět, neboť zřídka kdy je někomu dopřáno vi- dětli veskeru náheru všech indických knížecích dvorů. Mr. Ved- der může mnoho o tom vypravo- vat, ale nejzajímavější je, jak se chovalo panstvo k příchodu ma- lířovu a zvláště při práci a při se- zení. Malíř o tom vypravuje:

"Bylo ulouveno, že mám začíti s portrétováním u jistého mahá- rádžy, který trávil veskeren svůj čas hraním polo. Proto také le- díl kníže ve velkém stánu na kr- sítku. Mně dal postaviti jiny velký stán. Sezení počalo hned v den ar- cho příchodu. Kníže byl oděn dlou- hým příčhavým oděvem z hed- vabného brokátu, zdobeného na ramenou bohatým zlatým vyšívá- ním. Hlava byla pokryta světló- modrým hedvábným turbanem, posetým diamanty a perlami. V uších byly perly, na krku visely smaragdy. Prsa měl pokryta řády a v ruce držel meč, bez něhož se nikdy žádný indický princ nedá portrétovat. Seděl v křesle ze zla- ta a stříbra bohatě zdobeném a neseném dvěma poteskými zví- řaty, z jejichž oší zarily drahokam- ny. Nebylo právě příjemno, ma- lovati tohoto maharádžy. Jeho dvořané stáli bez přestání za mnou, pozorující každý pohyb ruky a stětece. Byli velice vzrušeni a svými vzrušení dávali průchod výkřiky. "Nyní maluje vaši výso- sti nos! Nyní maluje vaši výsošti levé oko!" a tak to šlo stále. Z počátku sezení kníže bavilo, ale jak se začal nuditi. Navrhl jsem mu, aby svůj oblekem oděl ně- kterého dvořana, že to pro malo- vání štu stačí, ale to bylo spoje- no s obtížemi. Objevilo se totiž, že v takovém případě by kníže už nesměl oděv obleknouti; oblek stal by se majetkem toho, který jej měl na sobě se svolením kní- žete. A při tom by to musel být ještě člověk z vysoké kasty, nebo dokonce příbuzný. Konečně se přece kníže rozhodl pro toto re- šení otázky. Oděv byl navlečen na jednoho "sirdara" a maharádža přešel na hřiště. Sirdar pak do- tal sat v ceně několika tisíce li- ber, neboť "Indové to bérout vů- leziť. Když jsem jednou musel vzít maharádžův meč do ruky, dovoli- mi to, ale dříve omotal rukovět kapenskinou, abych se ho rukou nedotekl. Přišla chvíle, kdy jsem musel malovati hlavu. Maharádža nebyl právě nadšen, ale učinil z mouze enost. Tím radostněji vy- klouz z křesla sirdar, Maharádžo- vi to neušlo. Rozpřel se tento díalog: "Kam chceš jít?" "Mám nutnou záležitost." "Tady zů- staneš!" "Ale je to velice dů- ležitě." "Tady zůstaues!" - Sirdar se tedy postavil za mne a sledoval mou práci. Patrně jej to velice bavilo. Kníže to zpozorova- a nenahlézel, proč se má sirda- baviti, když on, kníže se nudí. - "Posad se vedle mne, právě tak jako kdyby tě ještě malovali," nakázal mu. Později si přece na- šel zábavu. Dal si přiměstí roučku a foukal hliněné kuličky na nah- nohy přecházejících služů. Tenté maharádža mi ho šlo stvoval prá- ťi, takže jsem byl rád, když mu- sela být práce přerušena. Jedno- ho dne se totiž ve stánu objevil krysa a běhal stále do kolečka. To bylo neklamným znamením, že je na blízku mor. Hned byly sta- ny strženy.

Mr. Vedder jel pak 24 hodin dá- le, do Kotahu, tento kníže měl ti- tul maharao. Maharaovi z Kotah- e zdálo se sezení tak nudným, by- ťdén pávě tak jako předešlý, je- k svému indickému obleku už - evropské taneční lakýrové stře- vce. Mr. Vedder zapomněl, nebi- ztratil jeden ze svých stěteč. Hne- poručil maharao zastreliti divoké- ho vepře a ze štětím zhotoviti stěteč. Stalo se. "Bohužel", stěžu- je si malíř, "výrobení štětiny jen- svázaly a nesklízili a tak při kaz- dem tahu stětece zůstávaly po tu- ctech na plátně. Na tomto kníže- cím dvoře viděl také malíř poprvé indické tanečnice. Po tanci násle- dovala hostina. Všichni Evropané sedeli u tabule, ale kníže seděl sám ve vedlejší pokoji, protože si ne- směl sednouti k jednomo stolu se "sahiby". Když hosté opouštěli síň, kde se konal banquet, stál ma- harao u dveří, každému nastříkal na kapensku vankvu a kolem- krku jim položil květinová guir- lanu.

Následující návštěva učelova- platila rádrovi v Bunda. Tento kníže se z počátku nemohl odhod- lat k tomu, aby celé hodiny seděl nehnutě. Ale když byl obraz do- končen, byl jim tak nadšen, že chtěl, aby jej také viděli ženy je- ho haremů, který byl v jiné části města. Malíř nechtěl ani slyšeti, protože se bál, aby se obraz na u- lících nezapršál. "Ale vstýl" mů- žeme zatím všechny ulice uzavřiti," mnil dobrácky orientalský pa- novník. A dostal slovo. Obraz byl učen předními ulicemi do harem- u a zase zpět. Tento obraz před- stavuje rádu stájeho na "gud- síl" svatém koberec, na který sú- zápuout jen rádža z Bundi a to- jest jen hoson noho. Jednou byl umělec ponechán s koberecem o sa- motě několik hodin, aby jej malo- val. Ale před tím musel slavnost- ně přisáhati, že na něj nešlápně, ba, že se ho ani rukou nedotkne. Rádža z Bikaueru, "nejverp-

štější" všech indických knížat, přinesl si mr. Vedder zajímavé upomínky.

TAKÉ "POKROK".

Jan z Blochu ve své knize "Vál- ka budoucnosti", vydané nedáv- no "Matie Lidu" v českém pře- kladu, píše:

Zdokonalení zabíjecích pro- středků od roku 1870 předěl vše- chny pokroky v tomto oboru od vynalezení střílného prachu. Toho náhledu jsou všichni odborníci.

Koule pušky Chassepot-Bord- na a pruské jehlovky nemohly prorazit lidskou lebkou na vzdále- nost 800 m.; koule moderní pušky malé ráže prorazí ji ještě na vzdálenost 2000 m.

Také náboj se změnil; dřívější německá koule nahrazena kulí s celovým povlakem, tím nabyla jakéosi pancíře a tato okolnost podmiňuje její větší průbojnost. Koule pušky, již užívá německá pěchota, pronikne na vzdálenost 100 m. suchým jedlovým dřevem, t m. silným, a čerstvě nahaženým šskem v síle 0.9; na vzdálenost 300 m. prorazí ještě 7 mm. silnou dřinovou desku, na 1800 m. ještě v em, silnou nosovou fošnu. - Bližadně se, že by na vzdálenost 100 metrů pět za sebou stojícímu muži, i kdyby na své dráze nara- ťila na nejtvrdší kost. Ručnice tenší ráže mají ještě mnohem vět- ší průbojnost.

Kdyby byly bývaly v německo- rancouzské válce r. 1870-1871 vojenské armády ozbrojeny moder- ními ručnicemi, teoreticky mluve- no, byly by oběti oné války čtyři- krátě větší. Kdyby byly bývaly avedeny ručnice nejnovějšího trahu, byly by oběti třinaetkrátě- ťší.

Právě jako koule ručnice budou dělové střely mnohem větší houby působiti, než v minulosti. Profesor Langlois vypočítal: Mo- derní děla způsobí ve volném po- í nepříteli pětkrátě větší škody, nežní-li se počít výstřelů; po- řadí však tato děla mohou ve stejné době 2½ až 3krátě více an dáti, bude účinek dělostřel- ké palby 12 až 15-krátě větší, ežli byl v roce 1871. Tak bylo r. 1891, avšak dnes již se zmé- ťily tyto výpočty. Ve Francii, Německu a Rusku jsou zavedena děla rychlopalná a odborní spí- ovatelé souhlasí v tom, že úči- ek jejich nejméně se zdvojnásobí.

Zdokonalování nábojů pokra- ťuje stejným krokem se zdokona- ťováním děl. Účinek šrapnelu mu- ťme si takto představit: Kule, imž jest plněn a střepiny nábo- e rozletnou se tak, jako lijem- ťi vodu rosetem, jímž rychle otá- ťíme, t. jsou metány všemi směry a velikou vzdálenost. -

Hlavním střílivem války bu- doucnosti, bude šrapnel, několí aké granáty, zvláště se strany rancouzské, připisuje se veliký ýznam pro boj v otevřeném po- í.

Účinek tohoto stříliva v poně- ku dříve užívánému lze takto názoriti: V roce 1870 praskl granát na 19-30, nyní užíváné granáty rozletí se asi na 240 stře- m. Dřívější šrapnel rozletěl se 37, nyníjší v 340 částí. V roce 870 zasahovala rozletnutí se- ťma jen nejbližší okolí místa, na- ťíž dopadla, nyní rozletnou se- ťtepiny do okruhu 200 metrů a o- ťí ráu na vzdálenost 3000 metrů.

Z úřadu generála Rohne lze vypočítati: Útočí-li vojsko 10, 00 mužů na nějakou pevnost, může nepřítel, dříve než útočíci průběhovou vzdálenost 2000 m., vypáliti 1450 ran, jež rozhodí 75,000 kulí a trisek, z nichž pravděpodobně 10,330 zasáhne cíl. Tento účinek jest počítán při útku rozptýlených řad; avšak účinek dalekosmá děla zasáhnu- ťi záloh, jež musí postupovati v semknutých řadách a pak jest- ťe ušlechtilý oševem mnohem hroz- nější.

Všobecně lze tvrditi, že byly státy za dosavadních válek sotva s třetinu tak vybaveny, jako jsou dnes. Tyto pokroky ve zbro- ťení jsou pak všobecně a státy udržují své rovnováhu. Je na- prosto vyloučeno, že by některý stát mohl dosáhnouti převahy nad nepřitelem, jež by mu zaru- ťila úspěch v válce.

Zajisté hrozí bojovníku ve vál- ce budoucnosti strážlivé nebezpe- ťí, avšak věru ani hrůdnosti, ani zmučivosti nečiní ho všeobecně schopným tato nebezpečí pře-

konávati. V prvé řadě jest od ně- ho požadována obezřetlost, vytrva- lost, chladnokrevnost a vypočíta- vost.

SOUTH OMAHA

Zachovali se špatně vůči krajanu Žaloudkovi.

Krajan John Žaloudek, který po řadu posledních let sloužil v měst- ské policii družině jako detekt- ťiv, zahájil o Novém roce práci jako obyčejný policista. Krajan Žaloudek získal si jako detektív rekord schopného a pilného úřed- ťníka a obchodní v South Omaze několikrátě ocenili jeho dobrou a poctivou práci. Nyní v těchto ob- chodních kruzích převládá mínění, že policejní komisař Kugel dopu- ťtil se omylu a nespravedlnosti vů- ťi krajanu Žaloudkovi. Obchodní kruhy našeho města vystavují p- Žaloudkovi to nejlepší vysvědčení. Byl bez odporu jedním z nejlep- ťích detektívů, jakého kdy South Omaha měla. Užíval ve své práci nejenom dobrého úsudku, ale i roz- vahy, rozumu a neohojenosti. - Krajan Žaloudek vždy konal svoji povinnost poctivě a nalézal se vždy na místě, kde ho bylo třeba. De- ťektiv, dokonale seznámeného s místními poměry, je v městě na- šem třeba jako solí s ohledem na vzrůstající zločinnost, ale na to- ťáni v Omaze ohledu neběrou. Na místo p. Žaloudkovo poslán byl de- ťektiv z Omahy, který teprve mu- ťí se s poměry seznámiti, bude-li- ťhtiti tu něco vykonati. Není po- chybnoosti o tom, že pan Žaloudek bude dobrým policistou, jako byl schopným detektivem, ale přece- jenom zůstává tu fakt, že dostalo se mu místa nižšího. Jeho přátelé a četní obchodníci tuto skutečnost nelibě nesou a praví se, že panu Kugelovi již dáno to bylo na vě- domí.

Sebevražda starého osadníka.

Henry Keller, starý osadník na- šeho města a také mezi Čechy do- brě známý, bydlící v číle 1740 W- ulice, spáchal v úterý odpoledne sebevraždu, vypil značnou dávku kyseliny. Byl nalezen v bezvědo- mí krátce po svém činu domácní, ale žil jenom krátkou dobu a ry- chle přivolaná pomoc lékařská již nepomohla. Keller byl dobře znám pro svoji veselou náladu, která jej nikdy neopouštěla a proto zpráva o jeho sebevražděm činu překva- ťila všechny, kdo jej znali. V úter- ý odpoledne navštívil Keller do- lejší část města a rozmlouval žer- tovně se svými přáteli v okolí po- licejní stanice. Nikdo na něm ne- pozoroval ničeho zvláštního. V 11 hodin odpoledne hovořil ještě s po- liceistou Jackmanem a zděl se být v nejlepší náladě. Kolem 1 ho- diny odpolední již mrtve. Keller po řadu let zaměstnán byl při ruz- ných městských pracích, ale v po- sledních dnech mnoho nepracoval. Byl asi 65 roků stár a zanechává zde manželku a tři dítka. Jeden z jeho synů, Henry Keller, je v ha- síecké službě.

Přednáška učitele Vojty Beneše.

V krajaných kruzích s pově- kem byla přijata zpráva, že míst- ní odbojce Českého Národního Sdružení podarilo se získat k před- nášce učitele Vojty Beneše, který v přítomné době koná cestu po č- ských osadách ve Spojených Stá- tech a přednáá o poměrech ve- staré vlasti a nedělních národa na- šeho pro budoucnost. Přednášky jeho všude setkaly se s úspěchem a není pochybnosti o tom, že i v našem městě přednáška jeho bud- hojně navštívěna krajanu, kteří touží vědět něco o poměrech č- ských z út bedlivého pozorovate- le. Beneš žil ve staré vlasti po cel- ý rok v době války a pozoroval poměry. Dovede pověditi mnohem více, než je možno dořísti se v no- vinářských zprávách. Máže poda- ťi celou řadu nových fakt a no- vých podrobností o persekuci č- ského lidu a o politických pomě- rech v Rakousku. Jak sdělil ta- jemník místní odbočky Českého Národního Sdružení, přednáška u- spořádána bude někdy v březnu a- nebo v dubnu.

Úmrtí českého dítky.

K velkému zármutku rodičů, manželů Václav Seykarových, by- dílích v tak zvaném Bufftownu v Sarpy okresu, zemřela ve čtvrtek sedmiletá dceračka Marie a za- velkého účastníci přátel a zná- mých pohřbena byla v pátek odpo- ledne na katolický hřbitov Panny Marie. Zarmouceným rodičům vy- slovujeme svoji neupřímnější sou- strast.

konávati. V prvé řadě jest od ně- ho požadována obezřetlost, vytrva- lost, chladnokrevnost a vypočíta- vost.

TAKÉ "POKROK".

Jan z Blochu ve své knize "Vál- ka budoucnosti", vydané nedáv- no "Matie Lidu" v českém pře- kladu, píše:

Zdokonalení zabíjecích pro- středků od roku 1870 předěl vše- chny pokroky v tomto oboru od vynalezení střílného prachu. Toho náhledu jsou všichni odborníci.

Koule pušky Chassepot-Bord- na a pruské jehlovky nemohly prorazit lidskou lebkou na vzdále- nost 800 m.; koule moderní pušky malé ráže prorazí ji ještě na vzdálenost 2000 m.

Také náboj se změnil; dřívější německá koule nahrazena kulí s celovým povlakem, tím nabyla jakéosi pancíře a tato okolnost podmiňuje její větší průbojnost. Koule pušky, již užívá německá pěchota, pronikne na vzdálenost 100 m. suchým jedlovým dřevem, t m. silným, a čerstvě nahaženým šskem v síle 0.9; na vzdálenost 300 m. prorazí ještě 7 mm. silnou dřinovou desku, na 1800 m. ještě v em, silnou nosovou fošnu. - Bližadně se, že by na vzdálenost 100 metrů pět za sebou stojícímu muži, i kdyby na své dráze nara- ťila na nejtvrdší kost. Ručnice tenší ráže mají ještě mnohem vět- ší průbojnost.

Kdyby byly bývaly v německo- rancouzské válce r. 1870-1871 vojenské armády ozbrojeny moder- ními ručnicemi, teoreticky mluve- no, byly by oběti oné války čtyři- krátě větší. Kdyby byly bývaly avedeny ručnice nejnovějšího trahu, byly by oběti třinaetkrátě- ťší.

Právě jako koule ručnice budou dělové střely mnohem větší houby působiti, než v minulosti. Profesor Langlois vypočítal: Mo- derní děla způsobí ve volném po- í nepříteli pětkrátě větší škody, nežní-li se počít výstřelů; po- řadí však tato děla mohou ve stejné době 2½ až 3krátě více an dáti, bude účinek dělostřel- ké palby 12 až 15-krátě větší, ežli byl v roce 1871. Tak bylo r. 1891, avšak dnes již se zmé- ťily tyto výpočty. Ve Francii, Německu a Rusku jsou zavedena děla rychlopalná a odborní spí- ovatelé souhlasí v tom, že úči- ek jejich nejméně se zdvojnásobí.

Zdokonalování nábojů pokra- ťuje stejným krokem se zdokona- ťováním děl. Účinek šrapnelu mu- ťme si takto představit: Kule, imž jest plněn a střepiny nábo- e rozletnou se tak, jako lijem- ťi vodu rosetem, jímž rychle otá- ťíme, t. jsou metány všemi směry a velikou vzdálenost. -

Hlavním střílivem války bu- doucnosti, bude šrapnel, několí aké granáty, zvláště se strany rancouzské, připisuje se veliký ýznam pro boj v otevřeném po- í.

Účinek tohoto stříliva v poně- ku dříve užívánému lze takto názoriti: V roce 1870 praskl granát na 19-30, nyní užíváné granáty rozletí se asi na 240 stře- m. Dřívější šrapnel rozletěl se 37, nyníjší v 340 částí. V roce 870 zasahovala rozletnutí se- ťma jen nejbližší okolí místa, na- ťíž dopadla, nyní rozletnou se- ťtepiny do okruhu 200 metrů a o- ťí ráu na vzdálenost 3000 metrů.

Z úřadu generála Rohne lze vypočítati: Útočí-li vojsko 10, 00 mužů na nějakou pevnost, může nepřítel, dříve než útočíci průběhovou vzdálenost 2000 m., vypáliti 1450 ran, jež rozhodí 75,000 kulí a trisek, z nichž pravděpodobně 10,330 zasáhne cíl. Tento účinek jest počítán při útku rozptýlených řad; avšak účinek dalekosmá děla zasáhnu- ťi záloh, jež musí postupovati v semknutých řadách a pak jest- ťe ušlechtilý oševem mnohem hroz- nější.

Všobecně lze tvrditi, že byly státy za dosavadních válek sotva s třetinu tak vybaveny, jako jsou dnes. Tyto pokroky ve zbro- ťení jsou pak všobecně a státy udržují své rovnováhu. Je na- prosto vyloučeno, že by některý stát mohl dosáhnouti převahy nad nepřitelem, jež by mu zaru- ťila úspěch v válce.

Zajisté hrozí bojovníku ve vál- ce budoucnosti strážlivé nebezpe- ťí, avšak věru ani hrůdnosti, ani zmučivosti nečiní ho všeobecně schopným tato nebezpečí pře-

Dr. B. DIENSTBIER Český zubní lékař. Pokoj č. 715 City National Bank (14. a Harrison ulice) TEL. DOUGLAS 6284. Res 1915 S. 14. St. Tel Doug 4605. Čtrnácté od 9 h. dop. do 5 h. odp. Večer dle objednání.

Dr. V. Anýž, lékař a ranhojič. bývalý volentér kliniky dvorního rady, prof. dra. Pawlika pro nemo- ťi ženského a chirurgické kliniky prof. dra. Kukuly v Praze. Léčí všechny ženské a zastaralé nemoci. Léky z vlastní laboratoře zaslou- se na požádání. 1096 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

LOUIS BERKA, český právník a veřejný notář. 336 Bee Bldg., Omaha. Vymáhá dědictví a srovnává majetek zde i v Čechách. Dá vám dobrou radu a zastoupí vás ve všech soudních přípá- dech. - Tel. Douglas 5967.

Lincoln Hospital. Celí lékař a ošetřovatelé. Uplně zřízení k operacím a k léčbě všech nemocí (nervních nemocí). Lze přijmouti nepřítelny děti, sta- řáky v Nottoway, Kansas a Jihní Dakotě. Píse nám. Otázky rádi zodpovíme. Dr. KAREL H. BREUER, lékař a porodní pomocník. Dr. MILOSLAV J. BREUER, ředitel a lékař nemocnice. 1115 O Street, LINCOLN, NEBR.

Z Matice Školské.

Ve výroční schůzi Matice Škol- ské zvoleni byli následující úřední- ci pro rok 1916: Předseda, F. Se- dláček; místopředseda, V. Opočec- ský; tajemník, V. Kufle; účet- ník, F. Felix; pokladník, J. Voneš- sek. Příští schůze koná se v ne- děli, dne 13. února, 1916. Všichni zástupci jsou žádáni, aby se do té- to schůze dostavili. Zároveň jsou žádáni ti, kdož poplatky dosud nezaplatili, aby učinili tak co nej- dříve, ježto peněz je nutně třeba.

Krajané v místním trhu.

Na firmu Bliss & Wellman, jež má svoji úřadovnu v číle 254 Ex- change Bldg., obrátili se v těchto dnech následující krajané o s- prostředkování prodeje živého dobyt- ka: John Koňáček, Pender, Neb.; Frank Sobotka, Meadow Grove.

O našich ochotnických představeních.

Mezi místními ochotníky diva- delními převládá náhled, že by- mělo dojiti k lepší organizaci diva- delních podniků. Není o tom spo- ru, že divadelních představení v poslední době je velké množství a poněvadž jednotliví ředitelé se při- mo předhánějí, není věnována při- pravám k takovým divadlům po- zornost náležitá. Následkem toho divadelní představení nejsou tako- vá, jaká by mohla být, kdyby ředitelé divadel se shodli na době, kdy svoje představení chtějí uspo- řádati, a tak všichni získali dosta- tek času k uvědomění her. Poněvadž ochotnické síly jsou roztržitény na několik odborů, není možno odvá- žiti se na něco většího a skuteč- ně pěkného, tak aby našemu divadlu milovnímu občanstvu dopřáno bylo použito, na který by se neza- pomínalo. Zatím co daleko menší české osady vypravují divadla vý- pravná a předvádějí nejkrásnější věci dramatické tvorby, u nás spo- kojiti se musíme divadly tuctový- mi, poněvadž mezi ochotníky není náležitě organizace a síly se stále třídí. Musí ochotníci jsou toho náhledu, že bylo by nejlepě sru- ťiti se v jednom tělese, které pak mohlo by se odvážiti na vyprave- ní her nejpokročilejších. Návrh tento- ťle našeho náhledu stojí za uvá- žením a měla by mu v příslušných kruzích věnována pozornost.